

De rechtbank van Amsterdam heeft vandaag uitspraak gedaan in de zaak tegen Geert Wilders. Ja, de film Fitna zet aan tot haat tegen moslims, ja de uitspraken van Wilders zijn opruiend, grof en denigrerend, aldus de rechtbank. Toch wordt Wilders vrijgesproken van alle aanklachten, van discriminatie tot het aanzetten van haat tegen moslims: de rechtbank acht de man onschuldig vanwege 'de context van het maatschappelijke debat'.

De vrijspraak is natuurlijk bizar. De rechtbank stelt dat 'islamkritiek' mag, maar er is een overvloed aan bewijs dat het Wilders niet alleen om 'de islam' als religie te doen is, maar om alle mensen die deze religie aanhangen of oorspronkelijk afkomstig zijn uit een regio waar deze de islam dominant is. Die vormen volgens hem een gevaar voor de samenleving en zouden op basis daarvan een speciale behandeling nodig hebben. 'Iedere niet-westerse allochtoon moet een assimilatiecontract tekenen. Daarin staat precies wat je wel en niet mag doen. Als je daar niet aan voldoet, moet je het land verlaten,' aldus Wilders.

Wilders discrimineert en zet aan tot haat richting een bevolkingsgroep. Hij wil het hoofddoekje niet verbieden omdat hij zo'n moeite heeft met Oud-Hollandse klederdracht: Wilders heeft een hekel aan mensen uit Marokko en Turkije, aan 'niet-westerse-allochtonen'. Toen zijn PVV wilde weten hoeveel deze 'niet-westerse allochtonen' de samenleving eigenlijk kosten, was het toch hopelijk voor iedereen duidelijk dat deze man erop uit is Henk en Ingrid uit te spelen tegen Ahmed en Fatima. Dit met het racistische idee dat Ahmed en Fatima minder zijn dan Henk en Ingrid, hier niet thuishoren, harder aangepakt moeten worden en het liefst het land uitgezet moeten worden. Enkel omdat ze Ahmed en Fatima heten en hun opa's en oma's uit Marokko of Turkije komen. Dat is geen islamkritiek, dat is discrimineren op basis van afkomst, ook wel bekend als racisme.

Waarom heeft de rechtbank Geert W. dan niet veroordeeld? Janmaat werd immers veroordeeld voor uitspraken die niet veel afweken van de uitspraken van Wilders. Dat was echter in een tijd dat nog

niet alle politieke partijen, van links tot rechts, vonden dat de multiculturele samenleving mislukt is en criminaliteit en onveiligheid iets te maken zouden hebben met (een gebrek aan) zogenaamde integratie.

Sinds 2001, Fortuyn en Balkenende is er veel veranderd in Nederland. Juist op het gebied van antiracisme is het er veel en veel slechter op geworden. Zo erg dat de advocaat van Wilders, Moskovitch, in zijn pleidooi kon zeggen dat hij het voor het eerst in zijn carrière hartgrondig eens was met het Openbaar Ministerie: die hadden immers ook al om vrijspraak gevraagd. Dat is hoe acceptabel racisme is geworden. In die context hebben een boel goede activisten, advocaten en belangengroepen gemeend dat Wilders voor de rechter gedaagd moest worden voor zijn evident racistische en discriminerende uitlatingen. In plaats van hun energie te focussen op het bestrijden van racisme in de samenleving, lieten ze de beoordeling over aan een burgerlijke rechter.

Wilders heeft, zoals te voorzien was, enorm van het proces geprofiteerd. Als hij verloren had, had hij zijn slachtofferrol van de gedemoniseerde kunnen uitspelen. Nu hij gewonnen heeft kan hij nog harder claimen dat zijn racisme geen racisme is.

Rechtspraak is niet zo rechtvaardig, neutraal of objectief als wetgeving lijkt te zijn. De Amerikaanse Declaration of Independance is bijvoorbeeld een fantastisch mensenrechtelijk stukje tekst met onder andere de bekende woorden: 'All men are created equal'. De oorspronkelijke inwoners van Amerika konden zich bij de rechter echter niet op deze mooie woorden beroepen omdat zij formeel niet tot de Amerikaanse staat zouden behoren. Ook konden zwarte mensen ongestraft geweerd worden uit openbare gelegenheden op basis van de Jim Crow-wetten. Hoe goed je juridische betoog ook was, hoe mooi de woorden in de Declaration ook zijn, je kreeg er geen racist mee veroordeeld.

Dat werd pas anders toen Rosa Parks op een "witte plek" in de bus ging zitten en er een grote protestbeweging, de civil-rights movement, opkwam. Door demonstraties van honderdduizenden, stakingen, sit-ins en politieke personen en partijen, van Martin Luther King tot de Black Panthers, werd het tij langzaam gekeerd. Uit deze antiracistische beweging vloeide uiteindelijk minder racistische rechtspraak voort, en niet andersom. Rechtspraak gaat mee met de politieke context van een land, dat is zeer duidelijk uit de uitspraak van de rechtbank over Wilders.

De les uit dit proces is dan ook dat antiracisme zich weer volledig zou moeten richten op het veranderen van de politieke context. Er is een brede maatschappelijke verontwaardiging over Wilders en zijn tirades tegen 'islamitisch stemvee' en over hoe algemeen aanvaard het aanzetten tot haat is geworden. Bij die verontwaardiging ligt het potentieel voor een nieuwe beweging tegen racisme. Laten we onze energie daar op richten, en niet op de witte hoge heren en dames van de kennelijk niet zo blinde Vrouwe Justitia.

Dit artikel verscheen eerder op socialisme.nu